

ความน่า:

การเสนอชื่อ “สมเด็จพระยาบรมมหาศรีสุริยวงศ์” (ช่วง บุนนาค) เป็น “บุคคลสำคัญของโลก” จากองค์การ UNESCO ในวาระ “ครบ 150 ปี แห่งการเป็นผู้สำเร็จราชการแผ่นดินในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ในปี พ.ศ.2561”

ด้วยคุณูปการในสมเด็จพระเจ้าพระยาบรมมหาศรีสุริยวงศ์ (ช่วง บุนนาค) ที่มีต่อประเทศไทยอย่างอเนกอนันต์นับเนื่องตั้งแต่ในช่วงที่ท่านรับราชการสนองพระเดชพระคุณในสมัยรัชกาลที่ 2 รัชกาลที่ 3 รัชกาลที่ 4 และรัชกาลที่ 5 ทั้งในด้านการเมืองการปกครองประเทศ ด้านการทหาร ด้านการคลัง ด้านการต่างประเทศ ด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ด้านการศึกษา ด้านการสาธารณสุข ด้านการวางรากฐานความเจริญต่างๆให้แก่ประเทศ รวมทั้งด้านการทำนุบำรุงเศรษฐกิจของบ้านเมืองและประชาชน จวบจนปัจจุบันคุณูปการดังกล่าวยังคงปรากฏเป็นผลต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบันนี้นับการ

โดยเฉพาะอย่างยิ่งภารกิจที่ยิ่งใหญ่ในฐานะ “ผู้สำเร็จราชการแผ่นดิน ระหว่าง พ.ศ.2411-พ.ศ.2416 ในช่วงเวลาที่พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวยังไม่ทรงบรรลุนิติภาวะ

ราชนิติภาวะ

ตั้งแต่วันที่ประชุมประกอบด้วยสมเด็จพระเจ้าพระยาบรมมหาศรีสุริยวงศ์ ขณะเป็นเจ้าพระยาศรีสุริยวงศ์ ดำรงตำแหน่งผู้สำเร็จราชการแผ่นดิน ได้รับการศึกษาตามธรรมเนียมไทยและวิทยาการสมัยใหม่ของตะวันตก เป็นผู้มีความรู้กว้างไกล อีกทั้งรับราชการมาตั้งแต่รัชกาลที่ 2 โดยเฉพาะเป็นผู้มีส่วนร่วมในการอัญเชิญกรมหมื่นเจษฎาบดินทร์ขึ้นเป็นพระมหากษัตริย์รัชกาลที่ 3 และอัญเชิญวชิรญาณภิกขุขึ้นเป็นพระมหากษัตริย์ รัชกาลที่ 4 สิ่งสำคัญที่สุด คือ สมเด็จพระเจ้าพระยาบรมมหาศรีสุริยวงศ์ มีบทบาทสำคัญยิ่งร่วมกับพระมหากษัตริย์ในการทำให้บ้านเมืองสามารถรักษาเอกราชและอธิปไตยของประเทศไว้ได้ในยามที่จักรวรรดินิยมตะวันตกแผ่อิทธิพลเข้ามาในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และได้วางรากฐานความเจริญให้แก่บ้านเมือง สร้างสันติวัฒนธรรม และทำให้บ้าน

๑๕๐ ปี ศรีสุริยวงศ์

ผู้สำเร็จราชการแผ่นดิน

ภารกิจสำคัญของสมเด็จพระเจ้าพระยาบรมมหาศรีสุริยวงศ์ (ช่วง บุนนาค) “ผู้สำเร็จราชการแผ่นดิน” ในครั้งนั้นมีมูลเหตุหลังจากพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวเสด็จสวรรคตแล้ว ที่ประชุมเสนาบดีและพระบรมวงศานุวงศ์ได้อัญเชิญเจ้าฟ้าจุฬาลงกรณ์ฯ ขึ้นเป็น พระมหากษัตริย์ รัชกาลที่ 5 ควรมีผู้สำเร็จราชการแผ่นดินบริหารประเทศไปพลางก่อน จนกว่าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวจะทรงบรรลุนิติภาวะ

เมืองเกิดความสงบเรียบร้อยในช่วงเวลาการเปลี่ยนผ่านเข้าสู่ยุคสยามใหม่ ตั้งนั้นเมื่อกาลเวลาล่วงถึงพุทธศักราช 2561 จึงเป็นวาระครบรอบ 150 ปี การเป็นผู้สำเร็จราชการแผ่นดินของสมเด็จพระเจ้าพระยาบรมมหาศรีสุริยวงศ์ เป็นการสมควรยิ่งที่จะได้นำเสนอชื่อของท่านเป็น “บุคคลสำคัญของโลก” จากองค์การ UNESCO เพื่อเป็นการเชิดชูเกียรติแห่งสมเด็จพระเจ้าพระยาบรมมหาศรีสุริยวงศ์ (ช่วง บุนนาค) สืบไป

ด้านสิ่งแวดล้อม

1. การทำให้การสืบราชสันตติวงศ์เป็นไปอย่างราบรื่นไม่มีความขัดแย้งใดๆ
2. การปูพื้นฐานด้านการศึกษาอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการแต่รัชกาลที่ 5
 - 1) การจัดการศึกษาอย่างเป็นทางการตามโบราณราชประเพณีถวาย
 - 2) การจัดการศึกษาอย่างไม่เป็นทางการด้วยการจัดให้เสด็จประพาสสิงคโปร์ ชวา และอินเดีย
 - 3) การเตรียมพัฒนาบุคลากร/เชื้อพระวงศ์ โดยให้โอกาสในการศึกษาเรียนรู้เชี่ยวชาญในศาสตร์/สาขาต่างๆ เพื่อถวายความเห็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจพระราชหฤทัย
3. การจัดระเบียบราชการและพระราชทานกิจ
4. การรักษาเสถียรภาพของบ้านเมืองในช่วงเริ่มรัชกาล

ด้านการวางรากฐานความเจริญด้านต่างๆ

1. การส่งเสริมพระพุทธศาสนาและการสร้างถาวรวัตถุ
2. การจัดระเบียบสังคมด้วยการตรากฎหมาย
3. การยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน
 - 1) ด้านการศึกษา วรรณกรรม และการพิมพ์
 - 2) ด้านการแพทย์และการสาธารณสุขสมัยใหม่
4. การทำนุบำรุงเศรษฐกิจของบ้านเมืองและประชาชน

คุณูปการของสมเด็จพระยาบรมมหาราชศรีสุริยวงศ์ (ช่วง บุนนาค) ในมุมมองด้าน “สันติวัฒนธรรม” และด้าน “การวางรากฐานความเจริญให้แก่บ้านเมือง”

สันติวัฒนธรรม

สมเด็จพระเจ้าพระยาบรมมหาราชศรีสุริยวงศ์ในระหว่างเป็นผู้สำเร็จราชการแผ่นดินได้สร้างคุณูปการให้แก่แผ่นดิน ด้วยปรัชญาญาณกอบปรด้วยคุณธรรมที่แสดงให้เห็นถึงความมีสันติวัฒนธรรม ดังผลงานที่ปรากฏต่อไปนี้

1. การสืบราชสันตติวงศ์

การสืบราชสันตติวงศ์เป็นไปอย่างราบรื่นไม่มีความขัดแย้งใดๆ อันจะทำให้เกิดการแทรกแซงจากต่างชาติได้ สมเด็จพระเจ้าพระยาบรมมหาราชศรีสุริยวงศ์ได้ปฏิบัติหน้าที่ “พิทักษ์ราชบัลลังก์” แสดงความจงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์ เช่นเดียวกับบรรพบุรุษของท่าน

2. การปูพื้นฐานด้านการศึกษาอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ แต่รัชกาลที่ 5 ซึ่งเป็นยุคกษัตริย์ นำไปสู่การเป็นพระมหากษัตริย์ผู้ทรงพระปรีชาสามารถและทรงคุณธรรมอันประเสริฐ

ในช่วงที่สมเด็จพระเจ้าพระยาบรมมหาราชศรีสุริยวงศ์ดำรงตำแหน่งผู้สำเร็จราชการแผ่นดินท่านได้เตรียมการอย่างรอบคอบและเป็นระบบเพื่อให้พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวได้ เป็นพระมหากษัตริย์ผู้ทรงพระปรีชาสามารถและทรงคุณธรรมอันประเสริฐ ดังเช่น

1) การจัดการศึกษาอย่างเป็นทางการตามโบราณราชประเพณีถวาย โดยเน้นการปฏิบัติ เรียนรู้จากสถานการณ์จริง และเรียนรู้จากขุนนางผู้ใหญ่ที่มีประสบการณ์ เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในการบริหารจัดการบ้านเมืองด้วยคุณธรรม ผสมผสานกับการเรียนรู้ความก้าวหน้าของโลกตะวันตก และการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นเพื่อให้ทรงพร้อมรับสถานการณ์ในอนาคต ด้วยกร

สมาคมกับมิชชันนารีและชาวต่างชาติ

2) การจัดการศึกษาอย่างไม่เป็นทางการด้วยการจัดให้เสด็จประพาสสิงคโปร์ชวา และอินเดียหลังจากสมเด็จพระเจ้าพระยาบรมมหาราชศรีสุริยวงศ์ เห็นว่าพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ทรงเรียนรู้การบริหารจัดการบ้านเมือง จนทำให้จะทรงสามารถว่าราชการแผ่นดินได้เองแล้ว จึงเห็นสมควรที่จะต้องเตรียมการให้ทรงมีความรู้และแนวทางการพัฒนาในเรื่องต่างๆ อย่างอารยประเทศ เพื่อให้เป็นพระมหากษัตริย์ที่มีพระราชจริยวัตรและพระราชวิสัยทัศน์กว้างไกลตามแนวทางสมัยใหม่ จึงจัดให้เสด็จประพาสดินแดนที่เป็นอาณานิคมของจักรวรรดินิยมตะวันตก ได้แก่ สิงคโปร์ อาณานิคมของอังกฤษ และชวา อาณานิคมของฮอลันดา เป็นเวลาถึง 38 วัน และต่อมาเสด็จประพาสอินเดีย อาณานิคมของอังกฤษ เป็นเวลาถึง 92 วัน โดยสมเด็จพระเจ้าพระยาบรมมหาราชศรีสุริยวงศ์ ได้กระทำอย่างรอบคอบ สมพระเกียรติ เพื่อให้ทรงมีความรู้และแนวทางการพัฒนาในเรื่องต่างๆ อย่างอารยประเทศในดินแดนอาณานิคมดังกล่าว เพื่อเตรียมการให้ทรงเป็นพระมหากษัตริย์ที่ทรงพระปรีชาสามารถ รู้เท่าทันชาติตะวันตก และทรงนำประสบการณ์ดังกล่าวมาพัฒนาชาติบ้านเมืองไปสู่ความเจริญก้าวหน้า นับเป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญของพระราชดำริในการปฏิรูปประเทศของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวที่มาจากกรจัดการศึกษาถวายของสมเด็จพระเจ้าพระยาบรมมหาราชศรีสุริยวงศ์

3) การเตรียมพัฒนาบุคลากร/เชื้อพระวงศ์โดยให้โอกาสในการศึกษา เรียนรู้เชี่ยวชาญในศาสตร์/สาขาต่างๆ เพื่อถวายเป็นความเห็น ข้อมูลประกอบการตัดสินใจพระราชกฤษฎีกาแผนในการพัฒนาประเทศ แต่พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวอาทิ เจ้าพระยาทิพากรวงศ์ (ข้า บุนนาค)

เจ้าพระยาภาสกรวงศ์ (พร บุนนาค)
เจ้าพระยาสุรวงศ์ไวยวัฒน์ (วร บุนนาค)
จอมพลเจ้าพระยาสุรศักดิ์มนตรี (เจิม แสงชูโต)
พระยาสุรียานุวัตร (เกิด บุนนาค) นาวาเอก
พระชานิกการ (สมบุญ บุญยกสิน)

3. การจัดระเบียบราชการและพระราชทาน

เนื่องจากการบังคับบัญชาราชการแผ่นดิน เป็นสิทธิ์ขาดอยู่ที่ผู้สำเร็จราชการแผ่นดิน แทนการที่พระมหากษัตริย์ทรงปรึกษาและรับสั่งเมื่อเวลาเสด็จออกจากขุนนางตั้งแต่ก่อน ดังนั้นสมเด็จพระยาบรมมหาศรีสุริยวงศ์จึงต้องคิดวิธีว่าราชการในหน้าที่ของผู้สำเร็จราชการแผ่นดินขึ้นใช้โดยแบ่งเป็นการจัดระเบียบราชการและการจัดพระราชทานกิจ ทั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อจะให้ราชการบ้านเมือง ดำเนินไปโดยเรียบร้อยเป็นปกติ เพื่อฝึกหัด รัชกาลที่ 5 ให้ทรงสามารถว่าราชการแผ่นดินได้เองต่อไป

การปฏิบัติพระราชกรณียกิจตามพระราชทานกิจแบบพระราชประเพณี สมเด็จพระยาบรมมหาศรีสุริยวงศ์ ได้จัดระเบียบถวาย ประกอบด้วย การให้ทรงศีล การถวายพระอักษร สำหรับขัตติยกษัตริย์ การฝึกออกว่าราชการทั้งฝ่ายหน้าและฝ่ายใน การหัตถการมหาดเล็ก การทอดพระเนตรการก่อสร้าง การเสด็จออกรับฎีกาของราษฎร จัดให้รัชกาลที่ 5 เสด็จประพาสต่างประเทศทอดพระเนตรความเจริญของนานอารยประเทศ เป็นการเตรียมการให้รัชกาลที่ 5 พร้อมเป็นพระมหากษัตริย์อย่างสมบูรณ์ ให้ทรงมีลักษณะผสมผสานระหว่างความเป็นพระมหากษัตริย์ตามโบราณราชประเพณีและความ เป็นพระมหากษัตริย์ที่ทันสมัย สมเด็จพระยาบรมมหาศรีสุริยวงศ์เป็นกำลังสำคัญ ในการจัดการดังกล่าว คุณสมบัติและประสบการณ์ที่รัชกาลที่ 5 ได้รับจากกระบวนการเรียนรู้นี้ในช่วงนี้ก่อให้เกิดคุณประโยชน์อย่างใหญ่หลวงต่อพระองค์เองและประเทศชาติในเวลาต่อมา ดังข้อความตอนหนึ่งในพระนิพนธ์ของ สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ พระบิดาแห่งประวัติศาสตร์ไทย กล่าวว่า

“ระเบียบการที่จัดในสมัยนั้น พิเคราะห์ดูตามความรู้เห็น (ของผู้แต่งหนังสือเล่มนี้) เมื่อยังเด็กแต่พอจำความได้บ้าง) ประกอบกับที่ได้ไต่ถามกับผู้อื่น ซึ่งท่านมีตำแหน่งในราชการ และตรวจจุดจุดหมายเหตุต่างๆ ที่ปรากฏ เห็นว่านาสรรเสริญความเจตนาพยายามของท่าน

ผู้ใหญ่ที่คิดจัด (คือสมเด็จพระยาบรมมหาศรีสุริยวงศ์ กับสมเด็จพระเจ้าฟ้าฯ กรมพระยาบารามปรีชัญ) ด้วยความข้อสำคัญทั้งสองอย่างคือที่จะให้ราชการบ้านเมือง ดำเนินไป ด้วยความเรียบร้อยเป็นปกติอย่างหนึ่ง กับที่จะหัดพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ให้ทรงสามารถว่าราชการแผ่นดินได้เองอย่างหนึ่ง เป็นวัตถุประสงค์เสมอกัน วางระเบียบการให้พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงทำพระราชกิจของพระเจ้าแผ่นดินที่จะต้องทรงพระราชดำริรัฐาภิบาลโยบาย และบังคับสั่งราชการเป็นเด็ดขาด 2 อย่างนี้ อยู่ในผู้สำเร็จราชการแผ่นดิน แต่ผู้สำเร็จราชการแผ่นดิน คิดเห็นอย่างไรหรือสั่งบังคับประการใด แล้วก็ความขึ้นกราบทูลชี้แจงให้ทรงทราบเสมอเป็นนิจ ผิดกับลักษณะผู้สำเร็จราชการแผ่นดินซึ่งเรียกว่า “รีเจนต์” ตามประเพณีในยุโรป จึงเห็นว่านาสรรเสริญ ด้วยในเวลานั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเจริญพระชันษาถึง 16 ปี พอทรงทราบผิดแลชอบมิได้ ทรงพระเยาว์อย่างเ็นเด็ก ทั้งเวลาที่จะต้อง มีผู้สำเร็จราชการแผ่นดินก็เพียง 5 ปี ”

4. การรักษาเสถียรภาพของบ้านเมืองในช่วงที่อเมริกา

สมเด็จพระยาบรมมหาศรีสุริยวงศ์ได้มีบทบาทสำคัญในการรักษาความสงบภายใน ในช่วงเปลี่ยนรัชกาล ซึ่งมีเรื่องวุ่นวายเกิดขึ้นหลายเรื่อง ที่สำคัญคือ เรื่องกงสุลอังกฤษตั้งข้อวิวาทกล่าวหาว่า รัฐบาลไทยไม่ประพฤติตามหนังสือสัญญาถึงกับลดธงตัดทางพระราชไมตรี เรื่องอัฐปหลอม และเรื่องตัวเหี้ย สมเด็จพระยาบรมมหาศรีสุริยวงศ์สามารถแก้ไขปัญหาให้ลุล่วงได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะเรื่องตัวเหี้ย ท่านได้ใช้วิธีการปกครองแบบประนีประนอม วิธีปรามให้พวกตัวเหี้ยเกิดความยำเกรงไม่กล้า ทำหายอำนาจ สุดท้ายใช้มาตรการสูงสุดด้วยการปราบปรามอย่างเฉียบขาด วิธีการทั้ง 3 ประการนี้ แสดงบทบาทและแนวความคิดทางการเมืองของสมเด็จพระยาบรมมหาศรีสุริยวงศ์มาตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 3 และรัชกาลที่ 4 แต่เป็นการใช้ต่างวาระต่างกรณีกันเพิ่งมาผสมผสานกันทั้ง 3 วิธีอย่างเห็นได้ชัดตอนต้นรัชกาลที่ 5 ซึ่งสมเด็จพระยาบรมมหาศรีสุริยวงศ์มีอำนาจอย่างเต็มที่ สามารถแก้ไขปัญหาลุล่วงไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้เรื่องวุ่นวาย ไม่ขยายลุกลามต่อไป อันอาจก่อให้เกิดวิกฤตการณ์

คุณูปการของสมเด็จพระยาบรมมหาราชศรีสุริยวงศ์ (ช่วง บุนนาค) ในมุมมองด้าน “สันติวัฒนธรรม” และด้าน “การวางรากฐานความเจริญให้แก่บ้านเมือง”

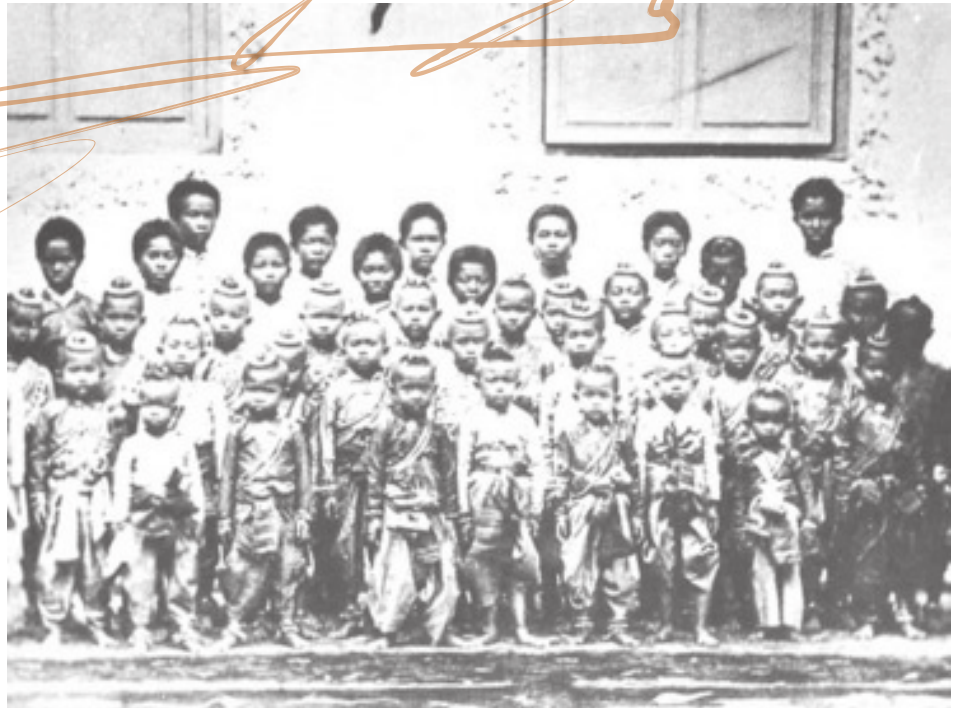
การแทรกแซงทางการเมืองจากต่างชาติ บ้านเมืองจึงมีเสถียรภาพ

นอกจากนี้ สมเด็จพระยาบรมมหาราชศรีสุริยวงศ์ ยังมีบทบาทสำคัญในการร่วมวางแบบแผนด้านการทูตกับต่างประเทศในการเจรจาต่อรองประนีประนอม ยอมเสียประโยชน์ส่วนน้อยเพื่อรักษาประโยชน์ส่วนใหญ่ และการถ่วงดุลอำนาจ ในลักษณะ “ทูตสันติวัฒนธรรม” เชื่อมความเข้าใจอันดี และส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างประเทศสยามกับประเทศตะวันตกด้วยมิติทางวัฒนธรรม และการเมืองด้วยบุคลิกภาพที่มีความเป็นผู้นำที่ฉลาด มีมนุษยสัมพันธ์ ไม่ถือตัวถือตน เคารพผู้อื่นว่าเสมอกับตน มีขันติธรรม มีความสันโดษ และใจกว้าง มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับมิตรต่างชาติ และให้ความเคารพในลักษณะกัลยาณมิตรที่พร้อมดูแลต้อนรับขับสู้อย่างผู้ที่มีฐานะคนเสมอกันและไปมาหาสู่กันอยู่เสมอ ดังข้อความหน้าบ้านของท่าน ตั้งแต่ครั้งเป็นหลวงสิทธิ์นายเวร ในรัชกาลที่ 3 ว่า “ที่นี่เป็นบ้านหลวงนายสิทธิ์ ขอเชิญสหายทั้งหลาย” และพร้อมเป็นผู้ประสานการติดต่อให้ความอนุเคราะห์แก่มิชชันนารีชาวอเมริกันด้านต่างๆ เช่น การช่วยแก้ไขปัญหาเรื่องที่พิก ความเป็นอยู่ การเดินทาง การ

เผยแผ่ศาสนา และให้โอกาสสนับสนุนแก่มิชชันนารีในการทำงานด้านการแพทย์ การสาธารณสุขแบบใหม่ การผ่าตัด และการปลูกฝีป้องกันไข้ทรพิษ เป็นต้น*

สมเด็จพระยาบรมมหาราชศรีสุริยวงศ์ เป็นผู้มียุทธศาสตร์สำคัญในการเจรจาทางการทูต โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การเจรจาเรื่องสนธิสัญญาเบาว์ริง ที่แสดงให้เห็นถึงการเปิดใจยอมรับแนวคิดของต่างชาติ จึงทำให้ท่านกลายเป็นบุคคลที่ได้รับความเชื่อมั่นและการชื่นชมยอมรับจากราชทูตที่เข้าเจรจาทำสนธิสัญญาด้วย อันเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้ประเทศสยามรักษาเอกราชไว้ได้และเป็นที่ยอมรับของนานาชาติ นำไปสู่การพัฒนาและความเจริญก้าวหน้าของชาติบ้านเมือง 2 หลังจากนั้นท่านก็มีส่วนสำคัญในการทำสนธิสัญญากับประเทศอื่นๆ ตลอดรัชกาลที่ 4 ในรูปแบบเดียวกับสนธิสัญญาเบาว์ริง สมเด็จพระยาบรมมหาราชศรีสุริยวงศ์ ในขณะที่ดำรงตำแหน่งเป็นผู้สำเร็จราชการแผ่นดินนั้น ท่านได้มีส่วนสำคัญในการทำสนธิสัญญากับประเทศต่างๆ ในรูปแบบเดียวกับสนธิสัญญาเบาว์ริง ได้แก่ ประเทศสเปนในวันที่ 23 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2412 และออสเตรเลีย-ฮังการี ในวันที่ 17 เมษายน พ.ศ. 2412

สมเด็จพระยาบรมมหาราชศรีสุริยวงศ์

การวางรากฐาน ความเจริญในด้านต่างๆ

สมเด็จพระยาบรมมหาศรีสุริยวงศ์ เป็นผู้มีอัจฉริยภาพในการประสานความเป็นไทยซึ่งเป็นตะวันออกเข้ากับความเป็นตะวันตกได้อย่างเหมาะสม กล่าวคือ ในขณะที่ยังรักษาวัฒนธรรมขนบธรรมเนียม จารีตประเพณีของประเทศสยามซึ่งเป็นประเทศในภูมิภาคตะวันออก แต่เปิดรับแนวคิดวิทยาการสมัยใหม่ของประเทศในภูมิภาคตะวันตกมาผสมผสานทำให้คุณภาพชีวิตของคนสยามดีขึ้นและสามารถปรับตัวให้เข้ากับบริบทของสังคมโลกในยุคนั้น ดังนี้

1) การส่งเสริมพระพุทธศาสนาและการสร้างวัดอุทิศ

สมเด็จพระยาบรมมหาศรีสุริยวงศ์มีความศรัทธาในพระพุทธศาสนาเป็นอย่างมาก เห็นได้จากการสร้างวัดถวายเป็นพุทธบูชา โดยได้ส่งเสริมการก่อสร้างสถาปัตยกรรมถาวรวัตถุทางพระพุทธศาสนาจำนวนมาก อาทิ วัดสมเด็จพระปราสาทสิทธิดาราม วัดสถิตนารถปริวรรต วัดบุปผาราม วัดศรีสุริยวงศ์ วัดโคกตลุง การสร้างวัดยังก่อให้เกิดการสร้างความรู้และปัญญาให้แก่คนในสมัยนั้น เพราะการศึกษาในสมัยนั้นต้องศึกษาจากวัด ซึ่งถือว่าเป็นสำนักเรียนตามระเบียบจารีตของตะวันออก แสดงให้เห็นว่าถึงแม้จะมีความนิยมในวัฒนธรรมแบบตะวันตกแต่ไม่หลงลืมรากเหง้าความเป็นไทยจึงมักสร้างถาวรวัตถุทางพระพุทธศาสนา ซึ่งถือเป็นการทำนุบำรุงและสืบต่อพระพุทธศาสนาอันเป็นศาสนาประจำชาติ

นอกจากนี้ท่านยังส่งเสริมให้มีการก่อสร้างที่มีการบูรณาการกลมกลืนกันระหว่างศิลปะแบบตะวันตกกับศิลปะแบบไทย โดยเฉพาะการถวายคำแนะนำในการก่อสร้างพระที่นั่งจักรีมหาปราสาทแต่พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

การสร้างพระราชวังบนเขาสัตตनารถ (เขาวัง) เมืองราชบุรี เพื่อเป็นที่ประทับแรมเวลาเสด็จประพาสเมืองราชบุรี เป็นสถานที่อีกแห่งหนึ่งที่สมเด็จพระยาบรมมหาศรีสุริยวงศ์ เป็นผู้ควบคุมการก่อสร้าง สืบเนื่องจากการที่สมเด็จพระยาบรมมหาศรีสุริยวงศ์ ได้เดินทางไปหัวเมืองราชบุรีหลายครั้ง จึงได้กราบบังคม

ทูลพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวเห็นควรว่าเป็นสถานที่เสด็จประพาสอีกแห่งหนึ่ง จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สมเด็จพระยาบรมมหาศรีสุริยวงศ์ ร่วมกับเจ้าพระยาภาณุวงศ์มหาโกษาธิบดี ควบคุมการสร้างพระนครคีรีที่เมืองเพชรบุรี และสร้างพระราชวังบนเขาสัตตนารถ (เขาวัง) อีกแห่งหนึ่ง

2) การจัดระเบียบสังคมด้วยการตรากฎหมาย

ระหว่างที่สมเด็จพระยาบรมมหาศรีสุริยวงศ์ ได้รับการแต่งตั้งขึ้นเป็นผู้สำเร็จราชการแผ่นดินในช่วง พ.ศ. 2411 ถึง พ.ศ. 2416 ท่านได้ร่วมกับคณะเสนาบดี เสนอร่างกฎหมาย เพื่อให้พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงลงพระปรมาภิไธยประกาศใช้เป็นกฎหมายด้วยกันหลายฉบับ อันมีเนื้อหาสาระในการสร้างความเจริญให้แก่ประเทศในด้านต่างๆ อาทิ ด้านพัฒนาระบบบริหารราชการแผ่นดิน ด้านพัฒนาระบบสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน ด้านพัฒนาระบบการจัดเก็บภาษี ด้านพัฒนาระบบการจัดการชนกลุ่มน้อย เป็นต้น ซึ่งกฎหมายเหล่านี้เป็นการแสดงวิสัยทัศน์ในการใช้กระบวนการนิติบัญญัติสร้างความเจริญให้แก่ประเทศชาติตามอุดมการณ์ของรัฐสมัยใหม่ และเป็นรากฐานในการวางระบบโครงสร้างพื้นฐานเพื่อนำประเทศชาติไปสู่ความเป็นอารยะ

สมเด็จพระยาบรมมหาศรีสุริยวงศ์ ได้ใช้กระบวนการนิติบัญญัติในการวางรากฐานระบบโครงสร้างพื้นฐานของประเทศเพื่อให้เกิดความเจริญรุ่งเรืองทัดเทียมกับนานาอารยประเทศ โดยมีการตรากฎหมายที่มีความสำคัญและโดดเด่น 2 ฉบับ ดังนี้

กฎหมายฉบับแรก ได้แก่ การออกพระราชบัญญัติเรื่องกู้เงินขายตัวให้คิดดอกเบี้ยซึ่งละบาท ซึ่งเป็นกฎหมายลดอัตราดอกเบี้ย มีผลสำคัญทำให้คนที่เอาที่ดิน บ้าน ลูกหลานไปจำนำ หรือขายฝาก มีโอกาสใช้หนี้คืนให้แก่เจ้าหนี้ได้มากขึ้น และส่งผลให้บุคคลเหล่านั้นมีเงินไถ่ถอนตัวลูกหลานที่ขายฝากลงไปเป็นทาสไว้ การออกกฎหมายดังกล่าวถือเป็นรากฐานสำคัญของกฎหมายที่ค้ำึงถึงสิทธิเสรีภาพของมนุษย์ชนและความเท่าเทียมกันของประชาชนชาวไทย และนำไปสู่จุดเริ่มต้นของการเลิกทาสในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

คุณูปการของสมเด็จพระเจ้าพระยาบรมมหาศรีสุริยวงศ์ (ช่วง บุนนาค) ในมุมมองด้าน “สันติวัฒนธรรม” และด้าน “การวางรากฐานความเจริญให้แก่บ้านเมือง”

กฎหมายฉบับที่สอง ได้แก่ การแก้ไขกฎหมายลักษณะพยานเพื่อแก้ไขเปลี่ยนแปลงกฎหมายวิธีพิจารณาความให้เกิดความยุติธรรมในการพิจารณารรคดี โดยมีบทบัญญัติป้องกันมิให้โจทก์หรือจำเลยถ่วงคดีความให้ล่าช้า กล่าวคือ หากคู่ความฝ่ายใดต้องการจะฟ้องพยานฐานรับสินบนหรือจงใจให้การเท็จ (ซึ่งตามกฎหมายเก่า การกระทำดังกล่าวมีผลให้ศาลต้องระงับคดีชั่วคราวและพิจารณาพิพากษาคดีที่ฟ้องพยานก่อน เพื่อพิสูจน์ว่าพยานดังกล่าวนั้นเป็นผู้บริสุทธิ์ หรือเป็นพยานเท็จ) คู่ความต้องให้ศาลสืบพยานจนแล้วเสร็จจึงจะดำเนินคดีกับพยานดังกล่าวได้

พระนครคีรี (เขาวัง)

พระนครคีรี หรือ เขาวัง คือชื่อที่ชาวเพชรบุรีและคนทั่วไปเรียกขานเขาสยามยอดที่ตั้งอยู่บริเวณทางแยกเข้าเมืองเพชรบุรี เป็นการเรียกเนื่องจากบนภูเขาถูกนี้เป็นที่ตั้งของพระราชวังซึ่งพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 4 โปรดให้สร้างขึ้นเป็นพระราชวังที่ประทับฤดูร้อนตามแบบธรรมเนียมของยุโรป และตั้งชื่อพระราชวังแห่งนี้ว่า “พระนครคีรี” เดิมทีเขาลูกนี้ชื่อว่าเขาสมน หรือสมณ เมื่อสร้างพระนครคีรีเสร็จแล้วได้พระราชทานนามใหม่ว่า “เขามหาสวรรค์” โดยมีเจ้าพระยาศรีสุริยวงศ์ (ช่วง บุนนาค) เป็นแม่กองในการก่อสร้าง เริ่มดำเนินการก่อสร้างในปี 2402 และเสร็จสมบูรณ์เมื่อวันที่ 12 พฤษภาคม 2405

การยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน

1. ด้านการศึกษา วรรณกรรม และการพิมพ์

สมเด็จพระยาบรมมหาศรีสุริยวงศ์ ให้ความสำคัญกับการเรียนรู้ด้วยตนเอง และการอ่านเป็นอย่างมาก ท่านเป็นแบบอย่างในการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ มีความใฝ่รู้ รักการเรียนรู้และ ที่สำคัญคือ ท่านจะกลั่นกรองสิ่งที่เรียนรู้ และเลือกสรรสิ่งที่เรียนรู้มาประยุกต์ ผสมผสานเป็นความรู้ใหม่สิ่งใหม่ที่แปลกแตกต่างจากความรู้เดิม แต่มีความกลมกลืน เหมาะสมกับบริบทใหม่ ด้วยคุณลักษณะดังกล่าว ส่งผลให้ท่านรอบรู้หลายศาสตร์และมีผลงานมากมาย อาทิ

1) การนำความรู้ต่างๆมาต่อเรือทั้งเรือกำปั่นดินและเรือกำปั่นไฟ อาทิ เรืออาเรียล เรืออรรคราชวราเดช เรือวิทยาคม เรือพัฒนานาม เรือจินดาตวงแก้ว เรือราชสิทธิ เรือสยามภาพ

2) การสร้างวัด/วัง ที่ผสมผสานศิลปะไทยและตะวันตก อาทิ พระที่นั่งจักรีมหาปราสาท

วัดศรีสุริยวงศ์ นอกจากนี้ สมเด็จพระยาบรมมหาศรีสุริยวงศ์ เป็นผู้ที่มองการณ์ไกลว่าสิ่งใดจะเป็นประโยชน์ในอนาคต จะเตรียมการเรียนรู้สิ่งที่เป็นพื้นฐานสำคัญให้ภารกิจสำคัญลุล่วง อาทิ การเรียนรู้ภาษาอังกฤษจนสามารถสื่อสารได้อย่างแตกฉาน ไม่เพียงเฉพาะตัวท่านแต่รวมทั้งครอบครัว บ่าวในบ้านและผู้เกี่ยวข้องด้วย

บทบาทสำคัญในการให้การศึกษาแก่ปวงชนของสมเด็จพระยาบรมมหาศรีสุริยวงศ์ คือ การให้การศึกษาในลักษณะการเรียนรู้แบบสนุกสนานผ่านเรื่องราวที่เป็นพงศาวดารแปล ซึ่งมีเนื้อหาสาระที่สนุกสนานแฝงคุณธรรม วิธีคิด มุมมอง วิธีการใช้ชีวิตที่เหมาะสม การบ่มเพาะให้เกิดความจงรักภักดีต่อชาติและพระมหากษัตริย์และการยึดมั่นสามัคคี ที่สำคัญ เป็นการเรียนรู้วิถีวัฒนธรรมของคนจีน เพื่อความเข้าใจ อย่างลึกซึ้ง และอยู่ร่วมกันอย่างเข้าใจและเป็นสุข สมเด็จพระยาบรมมหาศรีสุริยวงศ์ ได้สนับสนุนให้มีการแปลพงศาวดารจีนเป็นภาษาไทย 19 เรื่อง โดยดำเนินการในช่วงรัชกาลที่ 4 จำนวน 10 เรื่อง คือ ไซจีน ตังจีน นำซ้อง หงอโต๋ บัวฮวยเหลา โหงวไ้วเพงไซ โหงวไ้วเพงหนา ซวยงัก ซ้องกั้ง เม่งเฉียว และแปลในขณะดำรงตำแหน่งผู้สำเร็จ

คุณูปการของสมเด็จพระเจ้าพระยาบรมมหาศรีสุริยวงศ์ (ช่วง บุนนาค) ในมุมมองด้าน “อันดิวัฒนธรรม” และด้าน “การวางรากฐานความเจริญให้แก่บ้านเมือง”

พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 4

ราชการแผ่นดินอีก 9 เรื่อง คือ เสাপักชียินกัย เจงตัง ซิเตงซันแจงไซ เองเลียตตัน อิวกั๊งหน่า ใต้ฮังเผ่า เขียวฮังเผ่า เนียหน่าฮิดฮือ เม่งมวดเซงฮือ แต่ละเรื่องมีสาระอันเป็นประโยชน์แฝงอยู่ เพื่อให้ประชาชนได้เรียนรู้ ตัวอย่างเช่น เรื่อง ซ้องกั๊ง ที่เป็นนิยายที่เป็นความผูกพันระหว่างบุคคล มีเนื้อหาหลักซึ่งที่ส่งผลสะท้อนจิตใจ เป็นเรื่องที่ชวนอ่าน และเด็ก ๆ มักจะชอบเพราะอ่านแล้วเข้าใจง่าย สนุกสนาน น่าติดตาม เรื่องนี้เป็นเรื่องของตัว เต็น 108 คน ที่มีที่มาที่ไปต่างกัน แต่มีเหตุให้ต้องมารวมตัวกันที่ป่าแห่งหนึ่ง เพื่อต่อสู้กับทางราชสำนัก หนังสือเล่มนี้สอนให้คนรู้จักการต่อสู้เพื่อทวงสิทธิประโยชน์ของตน บทบาทที่สำคัญที่เราใจที่สุดคือ การตอบคำถามที่ว่าเราจะให้ผู้อื่นชมเชยรังแกเราอย่างไม่มีเหตุผลต่อไปหรือไม่ จุดมุ่งหมายสูงสุดของหนังสือเล่มนี้คือ อยากรให้ทุกคนเป็นคนกล้า กล้าที่จะแสดงออก กล้าสู้ กล้าที่จะยืนอยู่ในจุดยืนที่ถูกต้อง เป็นตัวตั้งตัวตี เป็นกำลังสำคัญของชุมชน

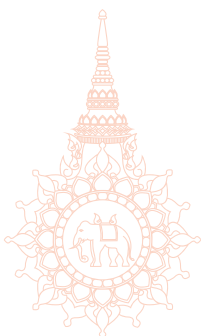
ส่วนวรรณกรรมไทยได้จัดพิมพ์พระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย รัชกาลที่ 2 เรื่อง “อิเหนา” และเรื่องอื่นๆ เพื่อเผยแพร่ให้สามัญชนได้อ่านเพื่อสร้างความบันเทิงและส่งเสริมความรู้ด้านการเมืองการปกครอง นอกจากนี้ยังส่งเสริมเรื่องการพิมพ์ด้วยการจัดพิมพ์หนังสือเพื่อ

เอื้อประโยชน์ให้มีการสื่อสารที่รวดเร็วขึ้น สืบเนื่องจากการที่ตระกูลบุนนาคได้ส่งเสริมให้หมอบรัดเลย์นำแท่นพิมพ์ภาษาไทยมาจากเมืองสิงคโปร์ เมื่อพุทธศักราช 2478 และอนุญาตให้หมอบรัดเลย์เปิดโรงพิมพ์ขึ้นบริเวณหน้าวัดประยุรวงศาวาส ทำให้ช่วยเผยแพร่วิทยาการสมัยใหม่ ด้านต่างๆ รวมทั้งข่าวสารข้อมูลทั้งภายในประเทศและต่างประเทศขยายออกไปได้อย่างรวดเร็ว ทำให้เกิดการเรียนรู้อุตสาหกรรมต่างๆ อีกทั้งสร้างแรงบันดาลใจแก่ผู้อ่าน ผ่านการผลิตหนังสือพิมพ์ชื่อว่า “บางกอก รีคอร์เดอร์” อันมีเนื้อหาสาระเกี่ยวกับวิทยาการทางการแพทย์แผนตะวันตก ตลอดจนข่าวสารข้อมูลทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ การพิมพ์พงศาวดารจีนซึ่งแปลเป็นภาษาไทยอีกจำนวนมาก นอกจากนี้ได้จัดพิมพ์หนังสือแบบเรียนครั้งแรกใน พ.ศ. 2414 ชื่อหนังสือ “มูลบทบรรพกิจ” ผู้แต่ง คือหลวงสารประเสริฐ (น้อย) และหนังสือสอนเลข แบบอย่างสมัยโบราณ สูตรคูณใช้ภาษามคธ

2. ด้านการแพทย์และการสาธารณสุขสมัยใหม่

เพื่อให้ประชาชนเกิดการยอมรับวิทยาการสมัยใหม่ทางการแพทย์ และการสาธารณสุขสมัยใหม่ สมเด็จพระเจ้าพระยาบรมมหาศรีสุริยวงศ์ มีบทบาทสำคัญหลายลักษณะมาตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 3 สืบเนื่องมาจากผู้สำเร็จราชการแผ่นดินในรัชกาลที่ 5 คือ

- 1) เป็นผู้เรียนวิชาการแพทย์จาก หมอชาวมวล เรโนลด์ เฮาส์ ซึ่งเป็นแพทย์คนแรกที่ให้ยาระวังความรู้สึก
- 2) ให้การสนับสนุนด้านสถานที่ การศึกษา ทดลองยาสมัยใหม่ โดยให้หมอบรัดเลย์และหมอเฮาส์ ใช้บ้านของท่านเป็นคลินิก ใช้วิทยาการทางการแพทย์สมัยใหม่รักษาผู้ป่วย และใช้บ้านของท่านเป็นศูนย์การสาธิต ทดลองและรักษาด้วยวิธีการแพทย์สมัยใหม่ นอกจากนี้ยังใช้บ้านเป็นศูนย์เรียนรู้อาการแพทย์สมัยใหม่ เช่น จากการที่หมอบรัดเลย์นำวิทยาการการผ่าตัดเข้ามาผ่าตัดแขนพระภิกษุจากอุบัติเหตุกระบอกดินดำทำพลแตก ท่านให้หมอบรัดเลย์นำเครื่องมือการผ่าตัดไปแสดงไว้ที่บ้านของท่านให้คนไทยได้เรียนรู้ถึงวิทยาการการผ่าตัดในประเทศไทย
- 3) การให้การสนับสนุนที่พักและ สวัสดิการ

แก่บุคลากรการแพทย์สมัยใหม่ ทั้งหมอบรัดเลย์ หมอแฮร์ส และมิชชันนารี

4) เผยแพร่ ขยายวิทยาการทางการแพทย์ จากพระนครออกไปยังเขตต่างจังหวัด ด้วย ในสมัยนั้นพาหนะที่มีความจำเป็น ได้แก่ การเดินทางของพวกมิชชันนารีออกไปทำภารกิจในต่างจังหวัดไม่สามารถทำได้ อย่าง อิศระ จำเป็นต้องได้รับหนังสืออนุญาตจาก เจ้าพระยาพระคลังฉบับเดิยเท่านั้น หากไม่ ปฏิบัติตามเงื่อนไขดังกล่าวย่อมไม่สามารถ เดินทางผ่านด่านตรวจคนเข้าเมืองไปได้ จึง กล่าวได้ว่า การเผยแพร่องค์ความรู้ด้านการ แพทย์และการสาธารณสุขสมัยใหม่ไปสู่ ชนบทไทยล้วนได้รับการส่งเสริมสนับสนุน เป็นอย่างดีจากบรรดาขุนนางตระกูลขุนนาง อันหมายรวมถึงสมเด็จพระยาบรมมหาศรี สิริยวงศ์ด้วย โดยการเดินทางออกไปรักษาผู้ ป่วยของคณะมิชชันนารีในครั้งแรกได้รับคำ เชิญชวนจากสมเด็จพระยาบรมมหาศรี สิริยวงศ์ตั้งแต่ครั้งเป็นหลวงสิทธิ์นายเวร ใน รัชกาลที่ 3 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ชาว ตะวันตกได้ชมเรือที่ทันสมัยขึ้นแบบฝรั่งเป็น ลำแรกที่จังหวัดจันทบุรี จึงเท่ากับเป็นใบเบิก ทางให้มิชชันนารีสามารถต่อ ยอดเดินทางต่อ ไปยังจังหวัดอื่นๆ อีกหลายพื้นที่แทบทุก ภูมิภาค จนกระทั่งมีการก่อตั้งโรงพยาบาล ของ แพทย์ มิช ชัน นารี ขึ้น ทั้ง ใน กรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด ส่งผลให้ คุณภาพชีวิตของประชาชนมีความปกติสุขดี ขึ้น

การทำนุบำรุงเศรษฐกิจ ของบ้านเมืองและ ประชาชน

สมเด็จพระยาบรมมหาศรีศรียวงศ์ เป็น อัจฉริยะบุคคลที่มีความสามารถในด้าน วิศวกรรมศาสตร์ สนใจศึกษาภาษาอังกฤษ เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาค้นคว้าวิชาช่าง ที่ท่านสนใจเป็นพิเศษมาตั้งแต่รัชกาลที่ 3 ท่านสนใจในวิทยาการสมัยใหม่แบบตะวันตก โดยเฉพาะการต่อเรือแบบฝรั่งเพื่อใช้ ประโยชน์ได้หลายลักษณะ ทั้งในราชการทัพ

ศึก การปราบจลาจลภายในประเทศ การต่อสู้ กับศัตรู และยังสามารถเป็นเรือพระที่นั่ง สำหรับพระมหากษัตริย์ในยามเสด็จประพาส หัวเมืองชายทะเล รวมทั้งเป็นเรือรับส่ง ราชทูตต่างประเทศจากสันดอนปากแม่น้ำ เจ้าพระยาเข้ามายังเขตกรุงเทพมหานคร สมเด็จพระยาบรมมหาศรีศรียวงศ์ ได้ต่อ เรือแบบฝรั่งหลายลำ อาทิ เรือกำปั่นบริด เรือ อาเรียล เรือรวิทยาคม เรือรวิพัฒนาม เรือ จินดาตวงแก้ว เรือเทพโกสินทร์ และในพ.ศ. 2416 ขณะดำรงตำแหน่งผู้สำเร็จราชการ แผ่นดินได้ต่อเรือ 2 ลำ คือ เรือไรซิงซัน ซึ่งเป็นเรือกลไฟชนิดเรือยอร์ช และเรือ มุรธาวิไลสวัสดิ์ ซึ่งเป็นเรือรบกลไฟ

สมเด็จพระยาบรมมหาศรีศรียวงศ์ยัง เป็นผู้มีความสำคัญในการทำนุบำรุงด้าน การคมนาคมขนส่งด้วยการขุดคลอง อัน เป็นการดำเนินงานที่สืบเนื่องมาตั้งแต่รัชกาล ที่ 4 พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สมเด็จพระยาบรมมหาศรีศรียวงศ์ เป็นแม่กองขุด คลองเริ่มจากแม่น้ำท่าจีนบริเวณปากคลอง บางยาง อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัด สมุทรสาคร เชื่อมกับแม่น้ำแม่กลอง บริเวณ ตำบลบางนกแขวก อำเภอบางคนที จังหวัด สมุทรสงคราม โดยใช้กำลังของทหาร ขุนนาง ชาวบ้าน และชาวจีนร่วมกันขุด โดยใช้กำลัง ของคนล้วนๆ ใช้วิธีขุดระยะหนึ่งแล้วเว้นไว้ ระยะหนึ่ง ให้น้ำเซาะดินที่ไม่ได้ขุดพังไปเอง เมื่อขุดคลองสำเร็จแล้ว จึงนำแผนขึ้นทูลเกล้า ถวายพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ซึ่งทรงเห็นว่าเป็นคลองที่มีเส้นตรงได้รับความ สะดวกในการสัญจร จึงพระราชทาน นามว่า “คลองดำเนินสะดวก” ทำพิธีเปิดใช้ คลองนี้เมื่อวันจันทร์ที่ 25 พฤษภาคม พ.ศ. 2411 ใช้งบประมาณ 1,400 ชั่ง คิดเป็นเงิน 112,000 บาท โดยเป็นพระราชทรัพย์ใน พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว 400 ชั่ง สมเด็จพระยาบรมมหาศรีศรียวงศ์ 1,000 ชั่ง ขนาดยาว 840 เส้น กว้าง 6 วา ลึก 6 ศอก

ในพ.ศ. 2413 ขณะเป็นผู้สำเร็จราชการ แผ่นดินเป็นผู้อำนวยการขุดคลองสวัสดิ์เปรม ประชากร (คลองเปรมประชากรในปัจจุบัน) ซึ่งเป็นคลองขุดใหม่คลองแรกในรัชกาลที่ 5

บ้านหมอบรัดเลย์

คุณูปการของสมเด็จพระยาบรมมหาศรีสุริยวงศ์ (ช่วง บุนนาค) ในมุมมองด้าน “สันติวัฒนธรรม” และด้าน “การวางรากฐานความเจริญให้แก่บ้านเมือง”

และได้ออกพระราชบัญญัติธรรมเนียมคลอง เป็นฉบับแรกใน พ.ศ. 2413 วัดฤๅษะสงฆ์ในการขุดคลอง เพื่อความสะดวกรวดเร็วในการคมนาคมและค้าขายระหว่างกรุงเทพฯ กับจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นการเปิดพื้นที่บริเวณสองฝั่งคลองซึ่งเป็นป่าให้เป็นที่อยู่อาศัยของราษฎรและประกอบอาชีพเกษตรกรรมสะดวกขึ้น

คลองดำเนินสะดวก

พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าฯ โปรดเกล้าฯ ให้เจ้าพระยาศรีสุริยวงศ์ (บรรดาศักดิ์ในขณะนั้น) เป็นแม่' กอขุดคลองดำเนินสะดวกในปี พ.ศ.2409 แล้วเสร็จในปี พ.ศ.2411 มีความยาวกว่า 32 กม. ผ่านพื้นที่สามจังหวัด คือ สมุทรสงคราม สมุทรสาคร และราชบุรี เชื่อมแม่น้ำท่าจีนกับแม่น้ำแม่กลอง

ครั้งดำเนินการขุดคลอง ใช้วิธีการแบ่งขุดระยะเว้นระยะ ระยะหนึ่งยาว 100 เส้น (4 กม.) พอน้ำหลากน้ำก็จะกัดเซาะดินส่วนที่ไม่ได้ขุดให้พังไปเอง การแบ่งระยะขุดคลองที่ว่านี้ ทุกระยะจะปักเขตเป็นหลักเสาคินไว้ มีทั้งหมดแปดหลัก เสาคินแต่ละหลักมีเลขไทยโรมัน จีน กำกับไว้ ที่หัวเสาทำเป็นรูปองค์เจดีย์ประดับ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ตั้งอยู่บริเวณหลักที่ 6 ถึงหลักที่ 8 ชุมชนและผู้อยู่อาศัยใกล้แต่ละหลัก จะถูกเรียกขานตามหลักนั้น เช่น คนหลักหก บ้านอยู่หลักแปด เป็นต้น ในปัจจุบันหาเสาที่อยู่ในสภาพสมบูรณ์ไม่ได้แล้ว

การทำนุบำรุงเศรษฐกิจของบ้านเมืองและประชาชน

ในปีเดียวกันนั้น ได้ริเริ่มก่อสร้างในประภาคารหรือสมเด็จเจ้าพระยาบรมมหาศรีสุริยวงศ์ กระจังไฟ โดยบริจาคทรัพย์ส่วนตัวสร้างประภาคาร เพื่อให้เป็นเครื่องหมายการนำเรือราชการและเรือสินค้าผ่านสันดอนเข้าออกได้โดยสะดวกที่จังหวัดสมุทรปราการ เปิดใช้ใน พ.ศ. 2417 นับเป็นประภาคารที่สร้างขึ้นตามระบบมาตรฐานสากลดวงแรกของสยาม ประภาคารแห่งนี้

คลองดำเนินสะดวก

เจ้าพระยาสุรสีห์

มีชื่อเรียกเป็นภาษาอังกฤษปรากฏในแผนที่เดินเรือไทยหมายเลข 1 a ว่า “รีเียนท์ไลท์เฮาส์” (Regent Lighthouse; ปรากฏการผู้สำเร็จราชการ) หรือ “กระโจมไฟสันดอน” และใช้เป็นเครื่องหมายการเดินเรือมาเป็นเวลานานถึง 55 ปี กับ 22 วัน

จะเห็นได้ว่าสมเด็จพระยาบรมมหาราชศรีสุริยวงศ์ได้สร้างคุณูปการในการวางรากฐานความเจริญด้านต่างๆ แก่บ้านเมือง ด้วยสันติวัฒนธรรมอย่างต่อเนื่อง ได้แก่ การจรรโลงพระพุทธศาสนา สร้างถาวรวัตถุในศาสนสถาน สร้างถนนและขุดคลองเพื่อสร้างความเจริญด้านเศรษฐกิจ ด้านการคมนาคมไปสู่สังคมและยังมีผลพลอยได้ต่อชาวชนบทในการประกอบอาชีพกสิกรรม เกิดการขยายตัวอย่างรวดเร็วของชุมชน ในขณะที่เดียวกันชาติตะวันตกได้นำวิทยาการความรู้ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยเฉพาะด้านการแพทย์และการสาธารณสุขทำให้ยกระดับคุณภาพชีวิตของคนไทยดีขึ้น ความรู้ความสามารถเหล่านั้นได้รับการบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษรและมีผลงานวรรณกรรมเกิดขึ้น ส่งผลให้เกิดโรงพิมพ์เพื่อตีพิมพ์เผยแพร่วรรณกรรมดังกล่าว ตลอดทั้งมีการตรากฎหมายบ้านเมือง ทำให้ประชาชนคนไทยได้รับสิทธิและหน้าที่ของตนตามหลักสิทธิมนุษยชน

ถนนเจริญกรุง

เป็นถนนที่พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวโปรดเกล้าฯ ให้สร้างขึ้นเมื่อวันที่ 5 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2404 แล้วเสร็จใน พ.ศ. 2407 มีความยาวจากถนนสนามไชยถึงดาวคะนอง 8,575 เมตร การก่อสร้างถนนเจริญกรุงนั้นเกิดขึ้นเนื่องจากในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว มีชาวต่างประเทศเข้ามาอยู่ในกรุงเทพฯ มากขึ้น และมีพวกกงสุลได้เข้าชื้อกันขอให้สร้างถนนสายยาวสำหรับขี่ม้า หรือนั่งรถม้าตากอากาศและอ้างว่า “เข้ามาอยู่ที่กรุงเทพมหานครไม่มีถนนหนทางที่จะขี่รถม้าไปเที่ยว พวกเข็บไช้เนื่องๆ”

ในปีระกา พ.ศ.2404 จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เจ้าพระยาศรีสุริยวงศ์ (ช่วง บุนนาค) ต่อมาก็คือสมเด็จพระยาบรมมหาราชศรีสุริยวงศ์) ที่สมุหพระกลาโหมเป็นแม่กองในการก่อสร้าง พระยาอินทราธิบดีสีหราชรองเมืองเป็นนายงานรับผิดชอบในการก่อสร้างถนนช่วงตั้งแต่คูเมืองชั้นในถึงถนนตรึมแม่น้ำเจ้าพระยาที่ตำบลบางคอแหลม เรียกว่าถนนเจริญกรุงตอนใต้ (แต่ชาวบ้านมักเรียกว่าเจริญกรุงตอนล่าง) กว้าง 5 วา 4 ศอก โดยมีนายเฮนรี อาลบัสเตอร์ (ตันสกุลเศวตศิลา) เป็นผู้สำรวจแนวถนนและเขียนแผนผังถนน

คุณูปการของสมเด็จพระยาบรมมหาศรีสุริยวงศ์ (ช่วง บุนนาค) ในมุมมองด้าน “ลัทธิวัฒนธรรม” และด้าน “การวางรากฐานความเจริญให้แก่บ้านเมือง”

ถนนเจริญกรุง

ประภาคารสันดอนปากแม่น้ำเจ้าพระยา พ.ศ. 2477-2513

Regent Lighthouse

“ประภาคาร” ได้มีการก่อสร้างขึ้นในประเทศไทยครั้งแรกในสมัยรัชกาลที่ 5 สมัยนั้น ได้มีการติดต่อค้าขายกับต่างประเทศมากขึ้นกว่าเมื่อก่อน มีเรือที่จะเข้าออกปากน้ำ

เจ้าพระยามากมาย สมเด็จพระยาบรมมหาศรีสุริยวงศ์ (ขณะนั้นได้สร้างประภาคารขึ้นที่ปากน้ำเจ้าพระยา โดยทุนทรัพย์ส่วนตัวตามราชกิจจานุเบกษา เล่ม 1 พ.ศ. 2417 กล่าวว่าค่าก่อสร้างเป็นเงิน 225 ชั่ง 5 ตำลึง 5 สลึง หรือเท่ากับ 18021.25 บาท โดยสมเด็จพระยาบรมมหาศรีสุริยวงศ์ ได้ส่งให้พระสยามธรรพาทังสกุลไทยที่กรุงลอนดอนเป็นผู้ซื้อตัวเรือยนต์เก๋งส่งมาให้ และท่านได้ควบคุมการก่อสร้างตัวประภาคารเอง ได้เริ่มสร้างเมื่อ พ.ศ. 2413 สร้างเสร็จเปิดใช้ได้ เมื่อวันที่ 9 พฤศจิกายน 2417 เหตุที่ล่าช้า เพราะขณะทำการก่อสร้างนั้นตัวประภาคารได้ทรุดลง เนื่องจากฐานครั้งแรกไม่ดีจึงแก้ไขใหม่ เมื่อสร้างเสร็จแล้วสมเด็จพระยาบรมมหาศรีสุริยวงศ์ ได้ยกให้เป็นสมบัติของแผ่นดิน จึงเรียกชื่อประภาคารแห่งนี้เป็นภาษาอังกฤษว่า Regent Lighthouse เพื่อเป็นเกียรติแก่สมเด็จพระยาบรมมหาศรีสุริยวงศ์ โดยประภาคารนี้มีชื่อภาษาไทยในหลักฐานของกรมอุทกศาสตร์ กองทัพเรือ เรียกว่า “ประภาคารสันดอนปากน้ำเจ้าพระยา” แต่คนทั่วไปเรียกว่า “กระโจมไฟสันดอน” มีการใช้งานจนถึง 1 ธันวาคม 2472 รวมเวลาที่ใช้งานนาน 55 ปี 22 วัน

กิจกรรมในงานสัปดาห์แห่งการเชิดชูเกียรติ 150 ปี ศรีสุริยวงศ์ ผู้สำเร็จราชการแผ่นดิน ระหว่างวันที่ 17-21 มกราคม 2558

วันที่ 17 - 18 มกราคม 2558

การประกวดวงโยธวาทิตนักเรียน

ชิงถ้วยพระราชทาน สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

โดย สาขาวิชาดนตรีตะวันตก คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

เวลา 13.00 - 17.45 น. ณ บริเวณสนามฟุตบอล

ผู้เข้าแข่งขันทั้ง 2 ประเภท ได้แก่

ประเภท Marching Parade วันเสาร์ที่ 17 มกราคม 2558

โรงเรียนพยุหะวิทยา โรงเรียนมัธยมวัดสิงห์ โรงเรียนสายน้ำผึ้งในพระอุปถัมภ์ โรงเรียน
รัตนโกสินทร์สมโภช บางขุนเทียน

ประเภท Marching Display วันอาทิตย์ที่ 18 มกราคม 2558

โรงเรียนเทพศิรินทร์ สมุทรปราการ โรงเรียนจันทร์ประดิษฐารามวิทยาคม โรงเรียน
ศึกษานารีวิทยา โรงเรียนสารสาสน์วิเทศบางบอน โรงเรียนชลกันยานุกูล โรงเรียน
โพธิ์สัมพันธ์พิทยาคาร โรงเรียนสวนรัษฎวิทยา

วันที่ 18 มกราคม 2558

การแสดงบูรณาการ-สหศิลป์

โดย สาขาวิชาดนตรีไทยเพื่อการอาชีพ สาขาวิชานาฏศิลป์ และสาขาวิชาออกแบบนิเทศศิลป์

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

เวลา 18.00 น. - 19.00 น. ณ บริเวณสนามฟุตบอล

การแสดงชุดนี้เป็นการแสดงร่วมกันระหว่าง สาขาวิชาดนตรีไทยเพื่อการ
อาชีพ สาขาวิชาดนตรีตะวันตก สาขาวิชานาฏศิลป์ และสาขาวิชาออกแบบนิเทศศิลป์
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ โดยเป็นการบรรเลงเพลงเขมรไทยโยค เพลงมยุรา
ภิรมย์ ประกอบการแสดงนาฏศิลป์ร่วมสมัย และนาฏศิลป์ไทย ทั้งนี้ได้รับเกียรติจาก
รองศาสตราจารย์ ดร.พีรพงศ์ กุลพิศาล วาดภาพประกอบการบรรเลง โดยในการแสดง
ครั้งนี้เพื่อประมวลภาพวาดหารายได้มอบให้แก่มูลนิธิสามสมเด็จฯ

การแสดงละครพื้นทาง เรื่องราชาธิราช ตอน สมิงพระรามอาสา

โดย สาขาวิชานาฏศิลป์ศึกษา สาขาวิชาดนตรีศึกษา และสาขาวิชาศิลปกรรมศึกษา

คณะครุศาสตร์

เวลา 18.00 - 20.00 น. ณ เวทีกลางประชาสัมพันธ์

การแสดงละครในครั้งนี้ ประกอบด้วย การแสดงเบิกโรงชุด ระบายพม่า - มอญ
และการแสดงละครพื้นทาง เรื่องราชาธิราช ตอนสมิงพระรามอาสา จัดขึ้นโดย สาขาวิชา
นาฏศิลป์ศึกษา สาขาวิชาดนตรีศึกษา และสาขาวิชาศิลปกรรมศึกษา คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา โดยมีผู้เชี่ยวชาญจากกรมศิลปากรเป็นที่
ปรึกษาด้านต่าง ๆ ได้แก่ อาจารย์ ดร.พัฒน์ พร้อมสมบัติ ที่ปรึกษาด้านการขับร้อง
อาจารย์ไชยยะ ทางมีศรี และอาจารย์บุญช่วย แสงอนันต์ ที่ปรึกษาด้านการบรรเลง และ
อาจารย์ ดร.สถาพร สนทอง ดร.ไพโรจน์ ทองคำสุก ที่ปรึกษาด้านการแสดง

เรื่องราชาธิราช เป็นพระราชพงศาวดารมอญ เนื้อเรื่องกล่าวถึง สงครามช่วง
ชิงอำนาจและดินแดนระหว่างมอญกับพม่า ต่อมามีการจัดทำเป็นบทละครสำหรับใช้แสดง

จนเป็นที่นิยมมาตลอด โดยเฉพาะตอนสมิงพระรามอาสา กรมศิลป์การเคียนละครตอนนี้ออกแสดงให้ประชาชนชม ณ โรงละครศิลปากร เมื่อปลายเดือนมีนาคม พ.ศ. 2495 จัดแสดงถึง 110 รอบ นับเป็นการแสดงละครเรื่องที่ยิ่งใหญ่ชุดหนึ่ง

เนื้อเรื่องที่แสดงในครั้งนี้นี้ กล่าวถึงพระเจ้าแสงโจ้วฮ่องเต้ยกกองทัพมีกามนีทหารเอกนำขบวนทัพมาถึงสนามรบ แล้วเสด็จขึ้นประทับพลับพลา บรรดาทหารจีนในกองทัพก็แวดล้อมเฝ้าถวายอารักขาพระเจ้าฝิ่งมิ่งฮ่องเต้ขึ้นทรงชวาทาร เคลื่อนกองทัพมา โดยมีสมิงพระรามที่มานำขบวนมายังสนามรบ พระเจ้ากรุงอังวะเสด็จลงจากข้างพระที่นั่งแล้วเสด็จขึ้นประทับบนพลับพลา บรรดาทหารพม่าในกองทัพก็แวดล้อมถวายอารักขาสมิงพระรามออกอุบายว่า ก่อนที่จะต่อสู้เอาแพ้ชนะกันนั้น ขอให้ผลัดกันรำทวนแสดงฝีมือดูก่อน โดยอีกฝ่ายหนึ่งจงรำตามอย่างให้ได้เหมือน สมิงพระรามแก่งรำทำพลิกแปลงไปต่างๆ จนสังเกตเห็นช่องทางที่จะสังหารกามนีเมื่อต่อสู้กันสมิงพระรามได้ก็พุ่งทวนสอดแทงลอดเกราะกามนีเข้าไปทางช่องรักแล้วชักดาบฟันลอดปีกหมวกด้านท้ายทอย ตัดศีรษะกามนีขาดแล้วเอาขอสับใส่ตะกรวย นำกลับไปถวายพระเจ้ากรุงอังวะ พระเจ้ากรุงอังวะและบรรดาเสนาอมาตย์โห่ร้องแสดงความยินดีในชัยชนะ พระเจ้ากรุงอังวะจึงตรัสสั่งให้เคลื่อนกองทัพกลับพระนครฝ่ายพระเจ้ากรุงจีน ทั้งอัปยศทั้งเสียตายที่ต้องเสียกามนีทหารเอกของพระองค์ไปจึงตรัสสั่งเสนาทหารให้ต่อสู้สับใส่ศพกามนีนำไปฝังตามประเพณี แล้วก็สั่งให้เคลื่อนกองทัพกลับการแสดงครั้งนี้ แม้จะเป็นเรื่องการต่อสู้ระหว่างมอญกับพม่า ที่มีความน่าสนใจแล้ว ยังงดงามด้วยกระบวนรำและการบรรเลงที่คงเสน่ห์ของเพลงออกสำเนียงตามเชื้อชาตินั้นๆ ด้วยการใช้วงปี่พาทย์มอญ ถึง 2 วง ซึ่งมีความยากในเรื่องของเทคนิคการตีฆ้องวง ต้องหลีกเลี่ยงหลุมและบรรเลงทั้งสองวงให้เป็นเอกภาพมากที่สุด

การแสดงโขนหลวง สละซอซึง และซิมหมู่

โดย สาขาวิชาดนตรีไทยเพื่อการอาชีพ และสาขาวิชานาฏศิลป์

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

เวลา 21.00 น.- 24.00 น. ณ เวทีกลางประชานิทัศน์

การแสดงดนตรี และนาฏศิลป์ภาคอีสาน เพื่อสร้างความครึกครื้นสนุกสนาน และสร้างความบันเทิงให้แก่ศิษย์เก่า ประชาชน ผู้ที่มาสักการะสมเด็จพระยาบรมมหาศรีสุริยวงศ์ (ช่วง บุนนาค) รวมการแสดงทั้งหมด 6 ชุดการแสดง อันได้แก่ 1) รำบายศรีสู่ขวัญ 2) เซิ้งโปงลาง 3) กบแก้อ้ำล้าเพลิน 4) รำแพรวอากาศสิรินทร์ 5) เรือมัจฉาภิรมย์ 6) เซิ้งกะโป๋

วันที่ 19 มกราคม 2558

รำถวายมือ

โดย สาขาวิชาดนตรีไทยเพื่อการอาชีพ และสาขาวิชานาฏศิลป์

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

เวลา 08.30 น. ณ ลานทิพย์อนุสาวรีย์ สมเด็จพระยาบรมมหาศรีสุริยวงศ์ (ช่วง บุนนาค)

ในวันคล้ายวันพิราลัยของสมเด็จพระยาบรมมหาศรีสุริยวงศ์ การรำถวายมือเพลงช้า เพลงเร็ว ถือเป็นประเพณีสำคัญที่ได้ปฏิบัติสืบต่อกันมาตามจารีตประเพณี โดยถือเพื่อเป็นการบวงสรวงสักการะสิ่งศักดิ์สิทธิ์ประจำพื้นที่นั้นๆ ทั้งยังเป็น การน้อมรำลึกและสรรเสริญคุณงามความดีในสมเด็จพระยาบรมมหาศรีสุริยวงศ์ (ช่วง บุนนาค) รวมถึงเพื่อเป็นการเสริมสิริมงคลแก่ผู้เข้าร่วมพิธีอันศักดิ์สิทธิ์ของทุกปี

การเสวนา รุกก คณะละครของสมเด็จพระยาบรมมหาศรีสุริยวงศ์ (ช่วง บุนนาค) และการแสดงชุด บุษบาชมศาล

โดย สาขาวิชาดนตรีไทยเพื่อการอาชีพ และสาขาวิชานาฏศิลป์

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

เวลา 10.30 - 16.30 น. ณ บ้านเอกะภาค

วิทยาการโดย

1. อ.ดร. ปัทมา วัฒนพานิช “ศิลปะการละครและนาฏยลักษณะละครหลวงยุคธนบุรี”
2. อ.ดร.ธานีรัตน์ จัตตะศรี “อิเหนา:วรรณกรรมการละครชั้นเลิศความเชื่อมโยงวรรณกรรมการแสดงจากอยุธยาสู่วรรณกรรมโกสินทร์” และ “วรรณกรรมอิเหนาที่ค้นพบใหม่”
3. อ.ดร.สถาพร สาทอง “รังสรรค์นาฏการ วรรณกรรมสำหรับคนอ่านสู่การละครสำหรับคนดูบนเวทีกรมศิลปากร”
4. รศ.ดร.รจนา สุนทรนนท์ “นามานุกรมศิลปะและการละครในสมเด็จพระเจ้าพระยาบรมมหาศรีสุริยวงศ์ (ช่วง บุนนาค) และ “สุนทรนนท์ อลังการงานศิลปะการแสดงในอุปกัมภ์ของชนนำใน” โดย รศ.ดร.รจนา สุนทรนนท์
5. การแสดงละครใน ชุด บุษบาชมศาล ฉบับหม่อมอาจารย์ท่านผู้หญิงแก้ว สนิทวงศ์เสนี แสดงโดย อ.นาฏยา รัตนศึกษา
ดำเนินรายการเสนาโดย ดร.ชวโรจน์ วัลย์เมธี

เสนาเบื้องหลังการผลิต พร้อมสาธิตรายการโทรทัศน์ “You Can Do It”

โดย คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

เวลา 14.20 - 14.45 น. ณ เวทีหน้าคณะวิทยาการจัดการ

เสนาเบื้องหลังการผลิตรายการ You Can Do It ซึ่งเป็นรายการอาหารโดยมีการจัดกิจกรรมแบบ Live Show ดำเนินรายการโดย อาจารย์มนสิรี พัวตระกูล อาจารย์อารยา แสงมหาชัย อาจารย์พิมพ์พิไล ไทพิทักษ์ อาจารย์ดวงพร พงศ์ผาสุก และพบกับแขกรับเชิญพิเศษ เก่ง ธชย ประทุมวรรณ (เก่ง The Voice # 1) หลังจากนั้นเป็นการพูดคุยเกี่ยวกับการทำงานเบื้องหลังการผลิตรายการโทรทัศน์ และปิดท้ายด้วยมินิคอนเสิร์ตจากแขกรับเชิญพิเศษ

การแสดงดนตรี 4 สถาบัน “Symphonic Band & Brass Band”

โดย สาขาวิชาดนตรีตะวันตก คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

เวลา 18.00 - 21.00 น. ณ เวทีกลางประชาสัมพันธ์

พบกับการแสดงของวงดนตรีจาก 4 สถาบันอุดมศึกษา ได้แก่ Green Brass Ensemble จากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ควบคุมวงโดยอ.กัณฤทธิ์ สวัสดิสุข วง Silphakorn Wind Symphony ควบคุมวงโดยอ.นาวี หงส์สกุล วง Mahidol Wind Symphony Brass Ensemble ควบคุมวงโดย ดร.ชนพล เศตะพราหมณ์ และวง Itsarapharm Wind Symphony ควบคุมวงโดย อ.สุพนิชฐ์ สะสมสิน

โขน เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน ศักดิ์พรหมาศ

โดย สาขาวิชาดนตรีไทยเพื่อการอาชีพ และสาขาวิชานาฏศิลป์

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

เวลา 18.00 - 21.00 น. ณ สหามฟุตบอล

การแสดงโขนถือเป็นการแสดงศิลปะชั้นสูงของชาวไทย มักจะนิยมแสดงในงานที่สำคัญหรือพิธีใหญ่ ๆ โดยการแสดงโขนครั้งนี้ได้จับเอาหนึ่งตอนสำคัญในเรื่องรามเกียรติ์ ตอนศึกพรหมาศ มีเนื้อเรื่องย่อดังนี้

ทศกัณฐ์เจ้าพระนครลงกา ทรงทราบข่าวถึงสมเด็จพระเจ้าหลาน คือ แสงอาทิตย์ และมังกรกัณฐ์ ได้เสียที่แก่ทัพพระรามจนสิ้นชีวิตทั้ง 2 ตน จึงตรัสสั่งให้กาลสูรไปทูลอินทรชิตให้เร่งซบศรพรหมาศ และยกทัพไปรบกับกองทัพพระลักษมณ์ เมื่ออินทรชิตทรงทราบข่าว จึงสร้างท่ากลอุบายแปลงกายเป็นพระอินทร์ อีกทั้งให้กัณฐราชแปลงเป็นช้างเอราวัณ พร้อมกับให้เหล่ากองทัพยักษ์ทั้งหลาย แปลงเป็นเทพบุตรและเทพธิดา ออกมาขบะบาราพื่อนกลางเวหา จนกระทั่งพระลักษมณ์และพลวานรมาถึงสนามรบจึงหลงกล คิดว่าองค์อินทร์ เทพบุตร เทพธิดา มาขบะบาราพื่อนด้วยความหรรษารื่นเริง

จึงผลิตเพลงด้วยความหลงใหลอินทรีซิดจึงเห็นดังนั้น จึงเพลงสรรพมหาศตององค์พระ
ลักษณะและพลวานรสลบไสลทั้งกองทัพ เว้นแต่หนุมนานเพียงผู้เดียวที่ไม่ต้องครของ
อินทรีซิด หนุมนานจึงเหาะขึ้นไปรบกับอินทรีซิด พร้อมหักคอกพญาช้างเอราวัณได้สำเร็จ
แต่ก็ต้องคืนอินทรีซิดที่ฟาตจนสลบอยู่กลางสนามรบ ฝ่ายอินทรีซิดและกองทัพยักษ์
ทั้งหลายจึงเลิกทัพกลับพระนครลงกาศด้วยความหรรษา

วันที่ 21 มกราคม 2558

Real street dance Show

โดย สำนักกิจการนิสิต นักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

เวลา 13.00 - 13.30 น. ณ เวทีกลางประชาสัมพันธ์

Street Dance เป็นกลุ่มคนที่รักการเต้นมารวมตัวกัน เพื่อใช้เวลาว่างหลังจากการเรียนมาฝึกซ้อมการเต้น แนวการเต้น อาทิ Breakdance popping Cover Dance

ศิลปะการต่อสู้ แม่ไม้มวยไทย

โดย สาขาวิชาพลศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

เวลา 13.30 - 14.00 น. ณ เวทีกลางประชาสัมพันธ์

มวยไทยและกระบี่ กระบอง เป็นศิลปะวัฒนธรรมของประเทศไทย ซึ่งแสดงออกถึงเอกลักษณ์ของคนไทยทางด้าน การต่อสู้ป้องกันตัว อันเกิดขึ้นจากวิถีชีวิตและภูมิปัญญาของบรรพบุรุษ ที่ได้คิดค้นท่าทางการต่อสู้ ป้องกันตัว จนกลายเป็นที่ยอมรับของคนทั่วโลก อีกทั้งยังเป็นทุนทางวัฒนธรรมอันยิ่งใหญ่ของคนไทย อีกทั้งยังเป็นภูมิปัญญาทางด้าน การต่อสู้ป้องกันของบรรพบุรุษที่ใช้ในการดิ้นรนและเอาตัวรอดจากภัยอันตราย ป้องกันชาติบ้านเมืองในยามศึกสงคราม

ควบคุมการฝึกซ้อมโดย : อาจารย์สุรศักดิ์ เครือหงส์

ผู้ฝึกสอน : นายณัฐพล ประสงค์

การเสนาหประกอบการบรรเลงดนตรี เรื่อง บทเพลงในบ้านสมเด็จเจ้าพระยาฯ

โดย สาขาวิชาดนตรีศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

เวลา 14.00 - 17.00 น. ณ หอประชุมอาคาร 1 ชั้น 4

ขอเชิญร่วมเข้าชม การเสนาหประกอบการบรรเลงดนตรี

เรื่อง “บทเพลงในบ้านสมเด็จเจ้าพระยา”

ร่วมเสนาหโดย

ผศ.ถาวร ลิกขโกศล / อ.เสถียร ดวงจันทร์ทิพย์ และ รศ.พงศ์ศิลป์ อรุณรัตน์

พร้อมบรรณพิเศษ จาก รศ.พิชิต ชัยเสรี

ดำเนินรายการโดย อ.สุรพงษ์ บ้านไกรทอง

แสดงผลงานการประพันธ์เพลงของสาขาวิชาดนตรีตะวันตก

โดย สาขาวิชาดนตรีตะวันตก คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

เวลา 18.00 - 20.00 น. ณ หอประชุมอาคาร 1 ชั้น 4

วงซิมโฟนีออร์เคสตราแห่งมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา กับคอนเสิร์ตเชิดชูเกียรติ สมเด็จพระยาบรมมหาศรีสุริยวงศ์ “150 ปี ผู้สำเร็จราชการแผ่นดิน มหาบุรุษรัตโนดม” และมีการแสดงบทประพันธ์ต่างๆของนิสิตสาขาการประพันธ์เพลง ศิษย์เก่า และคณาจารย์

BSRU BANSOMDEJ FONT

ฟอนต์ บ้านสมเด็จ

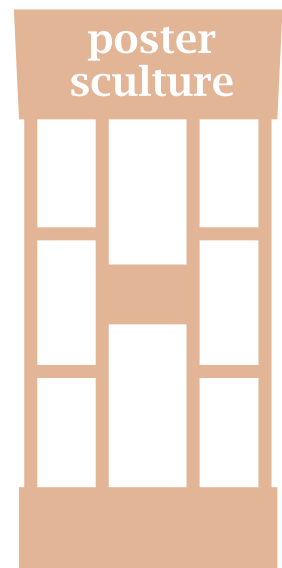
วงศ์
บ้านสมเด็จ

ดาวน์โหลดฟรี 2 หน้าหนัก (Regular & Bold) ที่
<http://www.bsru.ac.th/th/downloads/fonts.html>

Short Newsletter by PRInfo

dispatch

เอกสารข่าวรายสัปดาห์
โดย สำนักประชาสัมพันธ์
และ สารสนเทศ
มหาวิทยาลัยราชภัฏ
บ้านสมเด็จเจ้าพระยา

bulletin

Forward *p.2*

Edu-move *p.4*

BSRU Spot *p.6*

Recent
News *p.5*

สำนักประชาสัมพันธ์และสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
<https://www.facebook.com/bsrunews>